

Kozjanski
parkEvropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

SODOBNA ARHITEKTURNA TIPOLOGIJA NA KOZJANSKEM

Strokovna ekskurzija v Posočje in na Gorenjsko

Píše: Vesna Zakonjšek

Tako kot vse občine v Sloveniji se tudi občine znotraj območja Kozjanskega parka srečujejo s problematiko izdelave občinskih prostorskih načrtov. V teh prostorskih aktih se bodo med drugim na novo določili tudi pogoji za gradnjo novih objektov. V trenutno še veljavnih aktih so ti pogoj glede na današnji način gradnje, bivanja in energetske izrabe zastareli ter v dobrih delu tudi zaviralni. Ta kontradikcija pa se še posebej izraža znotraj zavarovanega območja Kozjanskega parka, kjer se tako projektanti kot investitorji zelo težko znajdejo znotraj obstoječih (zastarelih) pogojev in pravil. Zato nemalokrat prihaja do nejasnih situacij, ali je podana arhitekturna rešitev prava ali ne, še težje pa je povedati, kaj šele prikazati, dober primer, v katero smer bi prava rešitev le lahko šla (tj. primer dobre prakse).

Zaradi navedenega želimo v Javnem zavodu Kozjanski park v sodelovanju z občinami, ki sodijo vanj, za območje Kozjanskega parka pridobiti strokovne kriterije za umeščanje novih posegov v prostor. Le-ti bodo morali na eni strani upoštevati arhitekturno tipologijo območja, v katerega se umeščajo, na drugi pa sodoben način gradnje, bivanja in rabe energije, ki morajo biti ekološki in trajnostni.

Projekt z naslovom **Sodobna arhitekturna tipologija na Kozjanskem** smo v Javnem zavodu Kozjanski park uspešno prijavili na razpis v okviru 3. javnega poziva «LAS Obsohle in Kozjanski» za izbor projektov za izvajanje lokalne razvojne strategije 2007–2013. Pri izvojanju projekta sodelujemo s partnerji: Občina Kozje, Občina Podčetrtek in RA Sotla. Vsebinsko izvaja projekt METRO SR, zavod za prostor Savinjske regije iz Celja. Projekt smo začeli izvajati v začetku leta 2012, zaključili ga bomo konec junija 2013.

V sklopu aktivnosti projekta smo načrtovali tudi strokovno ekskurzijo, ki smo jo organizirali v sredo, 30. maja 2012, kjer smo si ogledali primere sodobne arhitekture. Strokovno ekskurzijo smo organizirali v Posočje in na Gorenjsko. Program so pripravili v zavodu za prostor METRO SR.

Pri preučevanju Kozjanske hiše in razvoju novih smercov za gradnjo na Kozjanskem so nam lahko v pomoč nekateri dobri primeri gradenj v zaščitenih območjih Slovenije. Pri njihovem preučevanju nas zanima, kako se njihovi posamezni elementi in kot celota vključujejo v naravno in kulturno okolje. Pri tem se zavedamo, da izhajajo iz drugačnega okolja in so kot taki predmet drugačnih zahtev in omejitev, a so nam lahko v pomoč in vzpodbudo pri iskanju inovativnih rešitev.

Na ekskurzijo smo povabili predstavnike projektnih partnerjev, tj. Občine Kozje, Občine Podčetrtek, RA Sotla. Povabilu so se odzvali tudi predstavniki Občine Rogatec, Občine Šmarje pri Jelšah, Upravne enote Šmarje pri Jelšah ter predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje.

Strokovno vodstvo so prevzeli **Mojca Furman Oman**, **Gorazd Furman Oman** in **Jaka Sedovnik** iz omenjenega zavoda METRO SR.

Na naši poti smo se najprej ustavili v Tolminu. Predstavniki Posočkega razvojnega centra so v letu 2011 izvedli arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za pasivne hiše širšega območja Posočja, so predstavili rezultate projekta.

turni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za pasivne hiše širšega območja Posočja. Predstavili so nam rezultate natečaja. Natečajne rešitve so izvirale iz tradicionalnih tipologij stanovanjske gradnje na območju Posočja. Vključevale so elemente tradicionalne gradnje, kot so naklon streh, materiali, arhitekturni elementi (okna, vrata, ganki), in jih interpretirale na sodoben način. Takšen pristop spoštuje naravno in kulturno okolje ter hkrati z uporabo modernih tehnologij, pristopov, razporeditev prostorov omogoča sodoben način bivanja. Arhitektura in občinski urbanisti sta izvala pogojev na to perečo temo poselitve in njenega vpliva na krajino.

Predstavniki Posočkega razvojnega centra, ki so v letu 2011 izvedli arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za pasivne hiše širšega območja Posočja, so predstavili rezultate projekta.

Iz Tolmina nas je pot vodila naprej v Ljubeč, kjer smo si ogledali turistično naselje Nebesa na lokaciji z izjemnim panoramskim razgledom. Za projekt so prejel celotno vrsto arhitekturnih nagrad. Lastnika naselja sta zakonca Katja in Bojan Roš, ki sta za projektanta izbrala Roka Klanjščka. Gre za moderno tehnološko napredno arhitekturo, ki se na različnih nivojih navezuje na lokalno tradicijo. Gručasta razporeditev majhnih objektov namesto velikega turističnega kompleksa, oblike in materiali, ki so uporabljeni v tradicionalni okoljski arhitekturi, lokalni materiali in izvajalci del. Kljub temu arhitektura sledi vsem tehnološkim in bivanjskim trendom ter privablja najzahtevnejše goste, ki iščejo odmik od vrveža in stik z naravo.